

Saara-Sofia Sirén kok

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Saaristomeren alueella tapahtuvalle järviruokoa koskevalle pilottihankkeelle (1 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Saaristomeren fosforikuormaa on viimeisten vuosikymmenten aikana pyritty vähentämään. Eri-
laisista toimista huolimatta talvi 2019—2020 oli valitettavasti Saaristomeren kohdalla ravinneva-
lumien ennätysaikaa. Valumien vähentämisen lisäksi tulevaisuudessa tulee ottaa käyttöön entistä
tehokkaammin myös keinoja, joilla jo vesistöissä olevia ravinteita saadaan poistettua.

Yksi toistaiseksi varsin vähän hyödynnetty vaihtoehto ravinteiden vähentämiseksi vesistöistä on
rannikoiden ruovikoiden oikea-aikainen niitto ja korjaus. Niittämätön ruovikko lisää ravinteita
pohjasedimenttiin. Niitto parantaa vedenkiertoa ja vähentää hapenkulutusta. Kiertotalouden pe-
riaatteiden mukaisesti korjattu vihermassa voidaan hyödyntää. Tällä hetkellä ruovikoiden niittoa
tehdään jonkin verran, mutta valitettavan usein vihermassa jää mätänemään rannalle. Hajotes-
saan ruokomassa synnyttää kasvihuonekaasuja metaania ja hiilidioksidia.

Toimet olisivat tärkeää kohdistaa sinne, missä niillä voidaan saavuttaa tehokkaasti haluttuja tu-
loksia. Saaristomeren Itämeren hotspot, eikä sen alueella ole tapahtunut fosforikuorman vähen-
tymistä kuluneiden 25 vuoden aikana. Turun saaristosta löytyy kymmeniä tuhansia hehtaareita
järviruokoa. Ruovikon määrä on kasvanut voimakkaasti. Oikea-aikaisella järviruo'on korjaami-
sella voitaisiin tehokkaasti poistaa ravinteita merestä ja saattaa ne uudelleen käyttöön.

Ruovikoiden niittämisellä saavutettaisiin myös muita etuja. Vuosikymmenten kuluessa karjan
laiduntaminen rannikoilla on loppunut, ja ruovikot ovat päässeet kasvamaan. Tämän takia aikai-
semmin avoimet perinnemaisemat ovat alkaneet kasvaa umpeen. Merenrantaniityt ovat yksi Suo-
men uhanalaisista biotyypeistä. 1960-luvun avoimista merenrantaniityistä 90 prosenttia on sit-
temmin metsittyä ja ruovikoitunut.

Saaristomeren ja sitä kautta koko Itämeren tilanteen kohentamiseksi olisikin tärkeää, että Saaris-
tomeren alueelle järviruokoa koskevaan pilottihankkeeseen varattaisiin miljoona euroa. Tämä
mahdollistaisi tarvittavat laitehankinnat sekä yhteistyön koordinoinnin niin maanomistajien kuin
ruo'on jatkokäyttäjien kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

Talousarvioaloite TAA 425/2022 vp

että eduskunta lisää 1 000 000 euroa momentille 35.10.61 Saaristomeren alueella tapahtuvalle järviruokoa koskevalle pilottihankkeelle.

Helsingissä 30.9.2022

Saara-Sofia Sirén kok